Troben a Altafulla un dels temples mitreus més grans de l'imperi romà

Autor: Agència EFE
Data de publicació: 17-03-2022

És una construcció dedicada al culte secret del déu Mitra. Notícia de l'agència EFE que reprodueix el Diari de Tarragona.

La vil·la romana dels Munts, a Altafulla, conserva un dels més grans mitreus —temples de culte secret al déu Mitra— coneguts, la qual cosa reforça la hipòtesi que s'hi va allotjar l'emperador Adrià, segons explica l'arqueòleg Josep Anton Remolà.

Una excavació del 2005 va treure a la llum les restes d'un possible mitreu a la vil.la dels Munts i estudis posteriors han confirmat recentment que no només és un recinte de culte a Mitra, sinó un dels més grans coneguts de l'imperi romà, assenyala Remolá, professor i investigador de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona.

El mitreu d'Altafulla, amb 37 metres de llarg i 9,7 d'amplada, només és equiparable al de les termes romanes de Caracal·la i trenca els esquemes d'espais sobre cultes urbans, petits i discrets d'aquesta religió mistèrica.

Els soldats van importar aquest culte oriental —vetat a les dones—, que, malgrat guardar gelosament els seus ritus en secret, va ser molt popular entre les tropes, funcionaris i comerciants, sobretot perquè els ajudava a teixir una xarxa de contactes útils.

Els recintes de culte, necessàriament discrets pel seu secretisme, recreaven la gruta on va néixer el déu Mitra un 25 de desembre, amb un espai al fons per als sacrificis rituals, al qual s'arribava per un passadís amb una banqueta a cada lateral.

Estirats damunt aquestes banquetes, els adeptes menjaven i bevien en honor al déu; i la litúrgia, a més de pa i vi,

incloïa bateigs amb aigua per iniciar-se, encara que la litúrgia està poc documentada pel secretisme i el furor del cristianisme per destruir aquest culte.

Tot i així, el mitreu de la vil·la romana dels Munts -ja tota ella excepcional pel seu disseny fet d'eficiència i de luxes- "està fora de tota mida", constata Remolà.

A més que els mitreus són rars en entorns rurals, en aquesta monumental vil·la ocupa un espai privilegiat i, gràcies al seu disseny amb escales i una planta irregular, aconsegueix camuflar-se i complir, alhora, amb posicions astrals, relata l'arqueòleg.

Aquest mitreu conserva, en mal estat, les dues banquetes del llarg corredor, part dels fonaments, del paviment i d'elements relacionats amb l'aigua ritual, com ara una canalització.

Per Remolà, un mitreu tan enorme i fora de l'entorn urbà "només s'explica si la vila va allotjar l'emperador Adrià i el seu seguici, d'unes 5.000 persones", quan va assistir a una assemblea celebrada a l'antiga Tàrraco entre els anys 122-123 dC

La hipòtesi, que no compta amb evidències, cobra força a còpia d'indicis, com la profusió i la varietat de marbres que concentra la vila, quan el que és habitual, assenyala Remolà, era emprar com a molt dos o tres tipus d'aquest material noble.

"És una mostra de magnificència pròpia d´un emperador", resumeix el també conservador del Museu Nacional d´Arqueologia de Tarragona, que ha participat i dirigit diverses excavacions d´aquesta vila, que descriu com "un excés tota ella".

Remolà desgrana un indici darrere l'altre, com el gust d'Adrià per barrejar-se, com un més, entre les seves tropes i la constància d'un mitreu semblant en un campament militar, comandat per l'emperador, a les fronteres del Rin.

Un altre argument que esgrimeix Remolà és que l'antiga Tàrraco, per capital que fos, no estava preparada com Els Munts per acollir un pompós seguici i, per si no fos poc, un emperador que menyspreava les multituds cortesanes.

"El mitreu és un element excepcional d'una vil·la excepcional", conclou l'investigador, entusiasmat per les futures troballes que proporcionarà un jaciment del qual queda molt per descobrir

Enllaç:

https://www.diaridetarragona.com/costa/Hallan-en-Altafulla-uno-de-los-templos-mitreos-mas-grande-del-imperio-romano-20220312-0026.html